

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Vzdělávací program

RESTART – Hodnocení využívání ICT v pedagogické činnosti

Akreditace – MSMT- 30149/2014-1-747 platí do 10.11.2017

Anotace

V rámci vzdělávacího programu se účastník seznámí s metodami a nástroji evaluace, autoevaluace školy a se zhodnocením učitele v rámci hospitačních hodin. Zaměřeno na využívání ICT ve výuce. Účastníci si s sebou přinesou USB flash disk.

Cílová skupina

Pedagogičtí pracovníci škol

Vzdělávací cíl

Účastník si zvýší úroveň znalostí a dovedností v řízení evaluace v oblasti využívání ICT, zefektivní manažerský výkon v oblasti řízení kvality hodnocení pedagogické činnosti škol.

Absolvent vzdělávacího programu:

- se naučí sledovat dopad ICT do výuky;
- posuzuje výhody a nevýhody konkrétních typů ICT ve výuce, v práci učitele a řízení školy;
- seznámí se využitím nástrojů na dotazování online;
- využívá Profil Škola21 jako manažerský nástroj.

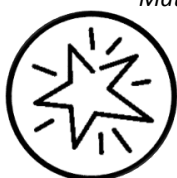
Vyhodnocení akce

Účastníci kurzu diskutují pod vedením lektora možnost začlenění jednotlivých postupů evaluace do využití ICT ve škole, ve výuce a přípravě na ni, kriticky hodnotí dopad těchto postupů. Účastníci shromáždí data pro aktualizaci Profil Škola21 a vyplní evaluační dotazník.

Technické zabezpečení akce

Lektor bude mít k dispozici dataprojektor nebo projekční dotykovou obrazovku, připojení k internetu, PC učebnu s učitelským NTB/PC a odpovídající počet zařízení podle počtu účastníků.

*Materiál je publikován pod licencí Creative Commons - Uvedte autora-Neužívejte komerčně-Nezasahujte do díla 3.0 Česko
Výukový materiál pro projekt RESTART, reg. č. CZ.1.07/1.3.00/51.0004*

Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum Nový Jičín,
příspěvková organizace, Štefánikova 7/826, 741 11 Nový Jičín, IČO 62330403, DIČ CZ62330403

Metodické poznámky k programu

Cílem vzdělávacího programu je zefektivnění manažerského výkonu ředitelů škol v oblasti pedagogické činnosti školy - zaměřeno na využívání ICT ve škole. Účastníci se seznámí s plánem evaluace a autoevaluace školy (zmapování aktuálního stavu využívání ICT ve škole a začlenění ICT do vzdělávání ve škole) a se zhodnocením učitele v rámci hospitačních hodin a zapojení ICT do výuky. Vzdělávací program představuje účastníkům východiska, znalosti a zvládnutí dovedností pro řízení zpětné vazby v pedagogickém procesu v oblasti využívání ICT.

Forma – prezenční - pracovní dílna, hodinová dotace 8h (8 h prezenčně).

Přehled témat prezenční části výuky (8 h)

1. sezení - Metody a nástroje evaluace a autoevaluace školy – 4 h

Seznámení s náplní kurzu

Hodnocení využívání ICT v pedagogické činnosti

Projekt RESTART, reg. č. CZ.1.07/1.3.00/51.0004

1. sezení - Metody a nástroje evaluace a autoevaluace školy – 4 h

- Vzdělávací program – soulad ŠVP s RVP
- Podmínky vzdělávání, průběh a výsledky vzdělávání
- Využívání ICT ve škole pomocí nástroje Profil Škola21
- Podklady pro výroční zprávu (absolvovaná DVPP pedagogy, stav ICT na škole, využívání ICT v rámci pedagogického procesu, dotazníkové šetření žáků o využívání ICT)

2. sezení - Autoevaluace práce učitele a žáka - 4 h

- Autoevaluace vzdělávání (hospitace, rozbor učitelského portfolia, srovnávací testy)
- Autoevaluace vyučování (dotazníkové šetření zapojení žáků ve výuce za pomoci ICT, dovednosti žáků při práci s ICT)

Úvod kurzu zpravidla probíhá v místnosti, kde jsou účastníkům kurzu k dispozici strategické materiály školy (ŠVP, plán DVPP, ICT plán školy) a jsou k dispozici ICT nástroje pro jejich prezentaci.

Účastníkům je představena vize školy a strategie, jakým je naplňována. V souvislosti s tím je prezentován systém efektivního plánování vedoucího pracovníka jako nástroj k minimalizaci neefektivních postupů v řízení školy. Zde lektor upozorní např. na www stránky, které škole poskytují legislativní rámec - online prostředí portálu veřejné správy na <http://portal.gov.cz> vč. konkrétní ukázky zobrazení školského zákona v platném znění (561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání). Dále je jim zdůrazněno, že portál poskytuje službu vyhledávání zákonů zdarma.

Možná struktura informací o vyhledávání zákonů:

- vyhledání v textu předpisu
- vyhledání dle čísla předpisu resp. částky sbírky
- dle názvu nebo jeho části.

Dále je účastníkům detailně představen web MŠMT věnovaný legislativě a rozdělení jednotlivých předpisů na <http://www.msmt.cz/ministerstvo/urednik>, popř. www stránky MSK věnované školství na <http://www.msk.cz/cz/skolstvi/legislativa-40527/> Upozorní na zajímavý metodický materiál k přípravě strategie školy (vč. pomocných nástrojů, tabulek, schémat) na http://www.mkrumlov.cz/download/projekt-vzdelavani/15_0033_MKrumlov_Strategie_rizeni.pdf

Lektor definuje účastníkům plán jako rámec a rozvrh úkolů, které rozpracovávají záměry managementu. V tomto smyslu kvalitní plán vytváří prvotní podmínku k celkovému zlepšení školy,

zamezuje pronikání nepodstatných každodenních činností do priorit, zvyšuje efektivitu využívání lidských, materiálních a ekonomických zdrojů.

Společně s účastníky definuje strategický plán jako vyjádření předpokládaného vývoje školy v dlouhodobějším časovém horizontu (připravován na více let), lektor zároveň upozorňuje na kratší plánování odpovídajícímu operativnímu řízení (plánujeme zde na základě předchozí zkušenosti).

K vizi školy doporučí účastníkům článek <http://www.ucitelske-listy.cz/2009/06/ludvik-eger-jak-by-mela-vize-skoly.html> a dále evaluaci školy jako východisko nové strategie <http://www.csicr.cz/html/PosouzeniSystemuEvaluace/flipviewerexpress.html>. Jako zajímavá zjištění prezentuje pro rozvoj ZŠ článek ČŠI <http://www.csicr.cz/html/TALIS-SouhrnZ/flipviewerexpress.html>

1. Metody a nástroje evaluace a autoevaluace školy

- Úvod do problematiky evaluace školy

Základní informací pro účastníky v této části kurzu je upozornění, že školský zákon ukládá školám povinnost provádět vlastní hodnocení školy neboli autoevaluaci. Účastníci jsou informováni o způsobu, jakým je prováděno vnitřní hodnocení školy. Lektor jim předkládá další nástroje, které ve své škole používá, resp. zdroje informací na internetu jsou pro tento účel dobře využitelné jako např.:

- <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/skolskareforma/autoevaluace>
- <http://www.reditelskoly.cz/public/autoevaluace.pdf>
- <http://www.nuv.cz/ae/4-autoevaluace-skoly> .

Lektor rozdělí skupinu po 2-3 účastnících a zadá jim formou brainstormingu vytvořit seznam podmínek pro autoevaluaci ve škole. Každá skupina prezentuje svůj výstup a shromáždí takto společný seznam.

V závěru této části kurzu rozdělí lektor hodnocení školy na interní (zde si účastníci již dosadí pojem autoevaluace) a externí. Zde je zejména seznámí s aktuálními požadavky ČŠI v Kritériích hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání (schvaluje ministr školství), tyto jsou dostupné na <http://www.csicr.cz/cz/DOKUMENTY/Kriteria-hodnoceni> Jako další častý požadavek na školy z pohledu externí evaluace školy účastníci zpravidla uvádějí různá (i mezinárodní) šetření jako např. PISA, TIMSS, ICILS.

Požadavky právních předpisů vztahujících se k hodnocení školy by měly být aktualizovány na konkrétní podmínky školy formou vnitřních řídicích aktů. Právní dokumenty definují vlastní hodnocení školy jako plánované, systematicky připravené, cílené a řízené.

1. Metody a nástroje evaluace a autoevaluace školy

- Vzdělávací program – soulad ŠVP s RVP
- Podmínky vzdělávání, průběh a výsledky vzdělávání

Lektor nyní zaměří pozornost účastníků na základní dokument, kterým je v tomto smyslu pro školu školní vzdělávací program. V jeho textu vyhledávají strategii řízení rozvoje lidí, materiální rozvoj. Strategii ekonomického rozvoje (vzhledem ke způsobu financování školy) více hledají v práci se žáky. Upozorní účastníky, že jde o „živý“ dokument, který prochází průběžnou aktualizací (zpravidla koresponduje se změnami RVP pro příslušný druh školy nebo zásadními změnami v kurikulu jednotlivých vzdělávacích oblastí – typický je v tomto směru vývoj ICT). Platné verze Rámcových vzdělávacích programů jsou publikovány na <http://www.nuv.cz/t/rvp>

V závěru lektor shrnuje ve skupinovém rozhovoru, že plánování je záležitostí vedení školy, nemělo by být pouze výsledkem činnosti jednoho člověka. A východiskem pro ně je dobré zmapování výchozího stavu.

1. Metody a nástroje evaluace a autoevaluace školy

- Využívání ICT ve škole pomocí nástroje Profil Škola21

Výborným nástrojem pro plánování a rozvoj ICT ve škole (a to v celé šíři jeho možností od výuky pro řízení školy) je nástroj Profil Škola21. Jde o model integrace technologií do života školy. Tento evaluační nástroj na základě sledování více různých indikátorů pomáhá školám zjistit, do jaké míry se jim daří začlenit informační a komunikační technologie (4 fáze vývoje). Nástroj sleduje 29 indikátorů seskupených pět oblastí:

- řízení a plánování
- ICT ve školním vzdělávacím programu
- profesní rozvoj

- integrace ICT do života školy
- ICT infrastruktura.

Škola tímto nástrojem dokáže mapovat a popsat aktuální stav začlenění ICT do výuky a naplánovat si, ve kterých oblastech (konkrétněji indikátorech) se chce v plánovaném období rozvíjet a do jaké úrovně. Je vhodné zaměřit se vždy na přiměřený počet kritérií a reálný posun, aby využití nástroje bylo motivační.

V kontextu realizovaného projektu výzvy 51 si školy zvolily pro sledování změny následující indikátory:

Oblast Řízení a plánování

- Indikátor: specifické vzdělávací potřeby

Oblast ICT ve školním vzdělávacím programu

- Indikátor: porozumění učitelů
- Indikátor: učitelé
- Indikátor: specifické vzdělávací potřeby

Oblast integrace ICT do života školy

- Indikátor: dostupnost ICT
- Indikátor: metodická podpora učitelům
- Indikátor: e-learning

Oblast Profesní rozvoj

- Indikátor: zapojení učitelů
- Indikátor: zaměření
- Indikátor: sebedůvěra
- Indikátor neformální způsoby profesního rozvoje

Oblast ICT struktura

- Indikátor: LAN a internet
- Indikátor: digitální učební materiály.

Podklady pro zprávu účastníci zpravidla dohledávají v přehledu absolvovaného DVPP pedagogy, inventárním soupisu ICT na škole, přehledu využívání ICT v rámci pedagogického procesu tj. např. dle záznamu z hospitací, rozvrhu hodin v PC, multimediálních a mobilních NTB/tablet učebnách, přístupů na školní disk s výukovými materiály aj., dotazníkovém šetření žáků o využívání ICT. V diskusi lektor zjišťuje, jaké další možnosti zdroje informací ve škole mohou být a doplňuje je účastníkům do společného seznamu.

Podklady pro výroční zprávu

1. Metody a nástroje evaluace a autoevaluace školy

- Podklady pro výroční zprávu (absolvovaná DVPP pedagogy, stav ICT na škole, využívání ICT v rámci pedagogického procesu, dotazníkové šetření žáků o využívání ICT)

V další části se lektor věnuje zdrojům pro výroční zprávu školy (specificky za ICT). Účastníci zpravidla uvádějí dohledání: v přehledu absolvovaného DVPP pedagogy; v inventárním soupisu ICT na škole; v přehledu využívání ICT v rámci pedagogického procesu tj. např. dle záznamu z hospitací, rozvrhu hodin v PC, multimediálních a mobilních NTB/tablet učebnách; dle přístupů na školní disk s výukovými materiály aj.; dotazníkovém šetření žáků o využívání ICT.

Jako doplňkovou aktivitu může lektor vést diskusi ve skupině k orientaci, motivování, hodnocení a vzdělávání pracovníků v oblasti využívání ICT. Skupina např. navštíví různé učebny školy, které jsou vybaveny ICT, diskutují s metodikem ICT o tom, jak jsou tyto prostředky přístupné učitelům a žákům. Jako příklad uvádějí řešení ve své škole (přístupnost, četnost využití, míra vybavenosti) a srovnávají s informacemi z jiných škol.

2. sezení - Autoevaluace práce učitele a žáka - 4 h

Autoevaluace vzdělávání (hospitace, rozbor učitelského portfolia, srovnávací testy)

2. Autoevaluace práce učitele a žáka

- Autoevaluace vzdělávání (hospitace, rozbor učitelského portfolia, srovnávací testy)

Lektor této části kurzu vymezí pojem autoevaluace učitele ve výuce např. jako proces činností (viz také <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/14465/evaluace-a-autoevaluace-jako-pomocnik-manazera-skoly-iii-projektove-uchopeni-faze-organizovani-proce.html/>), kdy hovoří o fázi plánování, sběru dat, vyhodnocení a analýze výsledků, návrhu a realizaci opatření, hodnocení úspěšnosti opatření. Účastníci se takto seznamují s modelem DMAIC (tj. univerzální metoda postupného zlepšování) viz také <https://managementmania.com/cs/cyklus-zlepsovani>

Lektor zasazuje autoevaluaci pedagoga do kontextu autoevaluace školy. Spolu s účastníky hledají způsob, jak si učitel ujasní své silné a slabé stránky, podle toho pak může volit strategii, jak dosáhnout lepších výsledků. K tomu účelu lze využít např. www stránky s testy osobnosti:

- <http://testosobnosti.zarohem.cz/test.asp>
- <http://www.testsilnychstranek.cz/#>
- <http://www.test-osobnosti.cz/>

Z hlediska vývoje v čase uvede lektor jako východisko metodu videotrénink interakcí (vznik v cca 80. letech 20. stol.) a aplikování VTI do českého školství v posledních 20 letech. Zde jsou účastníci seznámeni s tzv. triádou – proces učení, chování a jejich interakce. Více k tématu si pak dohledají na <http://www.ucitelskenoviny.cz/?archiv&clanek=6086>

Účastníci ve srovnání s představeným VTI hledají výhody a omezení, které jim budou vyplývat z autoevaluace pomocí sw e-Mentor. Připomene, představení základních principů v úvodu kurzu, tedy možnost současně zaznamenat zvuk, pracovní plochu počítače a několik záběrů kamer (jedna

z nich může být natočena na učitele a druhá na žáky), a to zejména pro sledování nasazení ICT do procesu edukace (z výhod to bude, že např. přítomnost kamery rušící žáky zklidní, učitel může následně sledovat reakce žáků na svou konkrétní činnost, může se k záznamu vracet dle své potřeby, z nevýhod pak, že si učitel musí sám si zajistit techniku, není proškolený na provádění rozboru vybraných částí výukové jednotky, ale může toto provádět např. s kolegou). Při následném shlednutí umožňuje:

- učitel hodnotit (sledovat) sám sebe
 - jak vysvětluje učivo
 - jak formuluje věty, jestli často neopakuje některá slova
 - jestli reaguje na podněty žáků a nemluví jen sami pro sebe
 - jestli nepoužívá zbytečná, popř. nevhodná gesta
 - jestli zvolená metoda výuky, např. přednáška, byla vhodná nebo by bylo lepší použít vyvozování
 - jestli jsme nezapomněli na úvod, závěrečné shrnutí, popř. doplňující otázky...
- hodnotit (sledovat) žáky
 - jestli je výklad zaujal
 - kolik žáků se věnuje výklad pozorně a kolik jiné činnosti
 - zda si zapisují učivo, jestli si stíhají zaznamenat poznámky
 - kdy pokládají doplňující otázky
- hodnotit (sledovat) pořízený záznam pracovní plochy
 - co jsme v prezentaci ukázali, zdůraznili, doplnili
 - jestli tím byl podpořen výklad

Pokud je prováděna hospitace, tj. používán systém papír-tužka, lektor doporučí, aby měl záznamový formulář předem stanovenou formu, aby hospitující v průběhu sledování doplnil všechny sledované jevy. Ukazuje se rovněž jako užitečné zaznamenání pohybu učitele po třídě (slovní popř. grafické). Hospitace by měla odpovědět na otázku Co je důvodem a cílem pozorování?

Pro sledování využívání ICT učitelem může také posloužit další nástroj, Profesní portfolio učitele - Soubor metod k hodnocení a sebehodnocení (z roku 2012). <http://www.nuov.cz/ae/profesni-portfolio-ucitele>

Autoevaluace vyučování (dotazníkové šetření zapojení žáků ve výuce za pomoci ICT, dovednosti žáků při práci s ICT)

2. Autoevaluace práce učitele a žáka	2. Autoevaluace práce učitele a žáka
 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Autoevaluace vyučování (dotazníkové šetření zapojení žáků ve výuce za pomoci ICT, dovednosti žáků při práci s ICT) 	 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nástroje pro dotazníkové šetření <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dotazování ▪ Dotazník papír-tužka

Lektor upozorňuje, že pokud jako evaluaci provádíme mezi žáky, pak máme k dispozici nástroj dotazníkové šetření jako kvantitativní metodu, podrobnější popis přípravy a průběhu viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Dotazn%C3%ADkov%C3%A9_%C5%A1et%C5%99en%C3%AD

Dotazníkovým šetřením se snažíme měřit určité jevy (zde se využívají matematické a statistické metody a techniky). Zjišťujeme zkoumané jevy jako chování, názory a postoje, vlastnosti a znalosti. Ve fázi přípravy si definujeme cíl, kdo bude cílová skupina a jaká bude její velikost, jak budeme data sbírat a jaké nástroje použijeme na sběr a na vyhodnocení. Dále se rozhodujeme mezi:

- standardizovaným dotazníkem (uzavřené otázky s výběrem odpovědí), výhodou je snadné vyhodnocení a možnost porovnávat, nevýhoda je návrh odpovědi, který může respondenta směřovat
- dotazník s otevřenými otázkami, výhodou je, že se respondent vyjádří svými slovy, nevýhoda je složité statistické vyhodnocení
- popř. kombinací výše uvedených možností.

Pro porovnání s větším vzorkem pak můžeme srovnávat naše zjištění např. s národními nebo mezinárodními aktivitami, viz např. Mezinárodní šetření ICILS (International Computer and Information Literacy Study), které sbíralo informace o dovednostech žáků v oblasti počítačové a informační gramotnosti. Testovanou skupinou žáků byli v České republice žáci 8. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií viz také <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/ICILS/ICILS-seznam-clanku/Ceska-skolni-inspekce-zverejnuje-druhou-analyticko>

2. Autoevaluace práce učitele a žáka

- Nástroje pro online dotazníkové šetření
 - Google formulář

Lektor k výše uvedenému sběru dat doplňuje možnost využití aplikace sloužící k akčnímu výzkumu. Účastníci si v online aplikaci Google Apps vyzkouší tvorbu jednoduchého dotazníku. Účastníkům jsou představeny Dokumenty Google. Lektor provede rychlou ukázkou (vhodné je vytvořit online dotazník s tabulkou pro sběr odpovědí od účastníků kurzu).

- Dokumenty Google (uvést výhodu přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, je možné ukládat různé typy souborů, jednotlivé soubory a složky lze sdílet s konkrétními spolupracovníky/žákem, školní administrátor může určovat, s kým mohou uživatelé soubory sdílet (globální oprávnění), přístup k souborům může udělit a odebrat kdykoliv vlastník, velmi důležitá je podpora formátu souborů.doc, .xls, .ppt a .pdf)
- Dokumenty Google zahrnují generování souborů typu dokument, tabulka, nákres, formulář, prezentace...
 - o Možné aktivity pro účastníky - tvorba svého dotazníku a rozeslání ve skupině, sběr odpovědí a jejich vyhodnocení, zkouší množství nástrojů, které v nich mají k dispozici, ukládají je do dříve připravené složky na Disku Google.

Následně ve skupině diskutují edukační využití takového postupu ve třídě.

2. Autoevaluace práce učitele a žáka

- Nástroje pro online dotazníkové šetření
- Microsoft formulář

..

Lektor navazuje v tématu sběru dat představením aplikace Office Online pro tvorbu dokumentů, tabulek, prezentací. Lektor provede rychlou ukázkou (vhodné je vytvořit online formulář a sdílet odpovědi od účastníků kurzu). V této části kurzu využije lektor uživatelské účty účastníků a pokračují společně:

- Office Online zahrnuje generování souborů typu dokument, tabulka, prezentace, sdílený poznámkový blok...
 - o Možné aktivity pro účastníky - tvorba různých typů souborů, zejména tvorbu formuláře, vyzkoušet množství nástrojů, které v nich mají k dispozici, ukládat do složky na OneDrive.

Lektor představí účastníkům online úložiště OneDrive a účastníci získávají praktickou zkušenost jako východisko pro svou výuku a týmovou spolupráci pedagogického sboru/třídy. Pro svou další práci ve škole dostávají adresu pro registraci školy do služby Office 365 pro školy, která je školám poskytována zdarma <https://products.office.com/cs-cz/academic/office-365-education-plan>

2. Autoevaluace práce učitele a žáka

- Nástroje pro online dotazníkové šetření
- FB a dalších 9 tipů

Kromě výše uvedených nástrojů lektor doplňuje výčet o možnost sběru dat pomocí Facebooku, resp. představuje další nástroje viz také <http://digitips.cz/jak-vytvorit-dotaznik-nebo-anketu-online/>

Na základě představených nástrojů diskutuje s účastníky jaké jsou výhody ICT při sběru dat, tj. individuálním přístupem (dostupné kdekoli a kdykoli, spojení s člověkem, který nemá možnost být fyzicky přítomen, jeho zapojení do spolupráce skupiny) a nevýhody (neosobní komunikace, nezbytnost internetu, závislost na technologiích).

Lektor společně s celou skupinou hodnotí edukační přínos prezentovaných online nástrojů, diskutují další možnosti, tipy a doporučení do využití pro řízení školy, poskytování zpětné vazby apod. Lektor vyzve účastníky ke zpracování úkolu (viz dále) a skupina vyplní evaluační dotazník.

Úkol

- Použití aplikace Profil Škola21
- Shromáždění a vložení dat o aktuálním stavu školy v ICT
- Metodický cíl
 - Čeho tím dosáhnou?
 - Je nezbytné využití ICT?
 - Jak dále postupovat?

Účastníkům je nasdílen projektový formulář pro zpracování výstupu je jim vysvětleno, jak přistupovat ke kritickému zhodnocení vyhledaných zdrojů informací. Je jim zadán úkol vložit shromážděná data do aplikace Profil Škola21 - své případné dotazy konzultuje s lektorem.

Lektor se dohodne s účastníky na časovém intervalu (cca do 1 týdne), způsobu komunikace a rozsahu pomoci účastníkům při zpracování úkolu. Účastníci jsou předem seznámeni se způsobem hodnocení svých úkolů (např. 1-5 jako ve škole, 100-0 výše bodování, slovní hodnocení).

Účastník bude při zpracování úkolu reflektovat následující cíle:

- Čeho chci využitím evaluace ve využívání ICT dosáhnout?
- Které z činností ve škole využití ICT ovlivní?
- Jak si ověřím, že jsem dosáhl(a) plánovaného výsledku?

Lektor účastníkům poskytne hodnocení a zpětnou vazbu, jak úkol splnili, co mohli řešit jinak, jak ještě mohli v tomto tématu obohatit využití ICT ve škole.

Ve všech částech vzdělávacího programu se předpokládá aktivní práce účastníků.